

prima instanță: V. Micu
instanța de apel: B. Bîrcă
T. Pelin, M. Ciugureanu

dosarul nr. 2ra-1118/14

DECIZIE

28 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii - Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan
Vera Macinskaia, Ghenadie Nicolaev

examinând recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări "ASITO" S.A, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Diaconu Vasile împotriva Companiei Internaționale de Asigurări "ASITO" S.A. cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014

c o n s t a ț ă

La data de 27.07.2012, Diaconu Vasile a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva C.I.A. "ASITO" S.A. intervenient accesoriu Bîrcă Vasile cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 16 februarie 2012 Bîrcă Vasile conducând automobilul „Opel Astra” manifestând imprudență în trafic și ignorînd cerințele pct. 41, pct. 2 din Regulamentul circulației rutiere, a tamponat automobilul „BMV-730”, condus de Diaconu Vasile.

În conformitate cu procesul-verbal cu privire la contravenția administrativă din 16.02.2012, Bîrcă Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea faptei contravenționale prevăzute la art. 242 alin. (1) din Codul contravențional.

Pe motiv că, Bîrcă Vasile deținea polița de asigurare RCA seria AA nr. 0332230 eliberată de C.I.A. "ASITO" S.A, ultima la 22.02.2012 a deschis dosarul de daune nr.120466R1.

Menționează Diaconu Vasile că, automobilul „BMV-730” n/î KDV 7 a fost reparat de S.C."Autospace" S.R.L, contra sumei de 3240 lei.

Solicită Diaconu Vasile încasarea de la C.I.A. "Asito" S.A. în beneficiul său a sumei de 3240 lei, cu titlu de despăgubire de asigurare, taxa de stat în mărime de 97,20 lei și suma de 1500 lei cu titlul de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 iunie 2013 s-a admis cererea de chemare în judecată declarată de Diaconu Vasile împotriva C.I.A. "Asito" S.A, s-a încasat de la C.I.A., „ASITO” S.A. în beneficiul lui Diaconu Vasile suma de 3240 lei cu titlu de prejudiciu material și 1650 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total 4890 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2013, s-a respins apelul declarat de C.I.A. "Asito" S.A. și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 27 ianuarie 2014 C.I.A. "Asito" S.A, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a indicat, că instanțele de judecată au aplicat eronat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată următoarele circumstanțe de fapt relevante recursului declarat de C.I.A. "ASITO" S.A.

La 16 februarie 2012 Bîrcă Vasile conducând automobilul „Opel Astra” manifestând imprudență în trafic și ignorînd cerințele pct. 41 și pct. 2 din

Regulamentul circulației rutiere, a tamponat automobilul „BMV-730”, condus de Diaconu Vasile.

În conformitate cu procesul-verbal cu privire la contravenția administrativă din 16.02.2012, Bîrcă Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea faptei contravenționale prevăzute la art. 242 alin. (1) din Codul contravențional.

La 22 februarie 2012, C.I.A. ”ASITO” S.A a deschis dosarul de daune nr.120466R1 pe motiv că Bîrcă Vasile deține polița de asigurare RCA seria AA nr. 0332230 eliberată de recurent.

Potrivit răspunsului Companiei Internaționale de Asigurări ”Asito” S.A. nr. 04-1/6-2420 din 15.06.2012, intimatul a fost informat că asigurătorul refuză plata despăgubirii de asigurare (f.d. 7).

Potrivit facturii fiscale nr. FU0901376 din 14.03.2012 automobilul „BMV-730” n/î KDV 7 a fost reparat de S.C.”Autospace” S.R.L, costul căruia constituie suma de 3240 lei.

Proprietar al automobilului „BMV-730” n/î KDV 7, la momentul producerii accidentului rutier din 16 februarie 2012 a fost Diaconu Dorina (f.d.23).

În conformitate cu contractul de comodat nr. 10/12 din 12 aprilie 2012 Diaconu Dorina în calitate de comodant, i-a transmis lui Diaconu Vasile în calitate de comodat în folosință gratuită automobilul „BMV-730” n/î KDV 7(f.d.25-27).

La data de 23 februarie 2013, Diaconu Vasile devine proprietar al automobilului „BMV-730” n/î KDV 7(f.d.24)

Conform art. 1301 din Codul civil prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Instanța de recurs atestă că la materialele cauzei nu se regăsește contractul de asigurare sau polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, ce ar demonstra existența raportului juridic obligațional între recurent și intimat, însă dat fiind faptul că recurentul prin poziția exprimată nu a obiectat în privința respectivă, colegiul, în temeiul art. 131 alin.(4) din Codul de procedură civilă consideră raportul juridic de asigurare prezumat.

Colegiul reține că instanța de apel eronat a concluzionat despre temeinicia acțiunii or în sensul normelor sus citate, despăgubirea urmează a fi achitată beneficiarului asigurării.

Totodată, conform art. 2 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006 se va considera posesor al autovehiculului proprietarul de drept, precum și persoana care

posedă autovehiculul în temeiul unui contract de locațiune, contract de leasing sau al unor alte titluri prevăzute de legislație.

Explicații similare se conțin și în hotărârea nr.3 a Plenului Curții Supreme de Justiție din 30.03.2009 „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației la soluționarea litigiilor ce decurg din asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule” potrivit căreia în vederea reparării prejudiciului cauzat mijlocului de transport în rezultatul accidentului rutier, instanța de judecată poate fi sesizată atât de proprietarul de drept al autovehiculului, cât și de persoana care posedă autovehiculul în temeiul unui contract de locațiune, contract de leasing, comodat sau în baza unor alte titluri prevăzute de legislație.

Prin urmare, Diaconu Vasile pentru a fi îndreptățit de a solicita plata despăgubirii de asigurare ca rezultat a survenirii riscului asigurat urmează să dețină la momentul producerii accidentului calitatea de proprietar a automobilului „BMV-730” n/î KDV 7 sau de posesor în rezultatul încheierii raportului juridic de locațiune, comodat sau altor titluri prevăzute de legislație.

Instanța de recurs menționează că, la data producerii accidentului rutier din 16 februarie 2012 proprietar al automobilului „BMV-730” n/î KDV 7, conform certificatului de înmatriculare nr. 348315 (f.d. 23) a fost Dorina Diaconu, pe când Diaconu Vasile a devenit proprietar la 23 februarie 2013(f.d. 24).

Totodată, nu poate fi reținut argumentul instanței de apel potrivit căruia intimatul este în drept să solicite plata despăgubirii de asigurare pe motiv că raportul juridic de comodat reprezintă titlul ce ar justifica o astfel de pretenție, deoarece contractul de comodat nr. 10/12 a fost încheiat la 12 aprilie 2012, ulterior survenirii riscului asigurat.

În conformitate cu art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Astfel, analizând circumstanțele de fapt ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de recurs a stabilit cu certitudine că, Diaconu Vasile nu poate fi considerat subiect al raportului juridic litigios invocat.

Mai mult ca atât, instanța de apel a aplicat legea ce nu trebuia să fie aplicată și anume art. 22 alin.(11) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006 conform căruia dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, posesorul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract.

Norma respectivă, face referire la despăgubirea posesorului, beneficiar al contractului de asigurare facultativă CASCO, or la materialele cauzei nu se regăsește careva act juridic ce ar demonstra existența raportului juridic respectiv.

Astfel, dat fiind faptul că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea materială și au aplicat legea ce nu trebuia să fie aplicată, determină Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție să admită recursul declarat de C.I.A.”ASITO” S.A, să caseze decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 iunie 2013 cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Mai mult ca atât, art. 94 alin. (3) din Codul de procedură civilă menționează că prevederea sus indicată se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii.

Prin urmare, dat fiind faptul că, acțiunea reclamantului a fost respinsă, pîrîtului urmează a-i fi compensate cheltuielile de judecată pentru plata taxei de stat avansată la depunerea cererii de apel și recurs, în ordinea prevăzută de art. 94 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Compania Internațională de Asigurări ”ASITO” S.A.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 30 ianuarie 2014 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 iunie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Diaconu Vasile împotriva Companiei Internaționale de Asigurări ”ASITO” S.A. cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de Diaconu Vasile împotriva Companiei Internaționale de Asigurări ”ASITO” S.A. cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Se încasează din contul lui Diaconu Vasile, c/p 0991504165365, domiciliat în mun. Chișinău, str. Miron Costin 23/49 în contul Companiei Internaționale de Asigurări ”ASITO” S.A. c/f 1002600007123, cu sediul în mun. Chișinău str.

Bănulescu Bodoni 57/1 taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel și recurs în mărime de 337,5 (trei sute treizeci și șapte) lei și 50 bani.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Vera Macinskaia

Ghenadie Nicolaev